

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS X. IAN.

M. PETRO PERREAV, Doctore Medico, & Chirurg. Professore Præsidente.

An hydropi Elaterium?

1076

SEROSI humoris, quatenus servat modum, magna necessitas, magna quoque, cum semel exuperat, ad nocendum proclivitas. Hinc illum *serosus* non melius quam mortis dixeris *serius*. Nulquam redundat magis impatiens angustioris loci, quam si nauscentes per venas in corpus omne deuolutus, vel impulsus in caua ventris naturalem *elaterium* vitiet atque corrumpat. Hinc hydrops nascitur prætergidi totius corporis & albo pallore denimè mendacem faciet *anemias*. Iustum solumve latus si mutet ager, fluctuatio hic, vt in Tympanite, si percussis, sonitus obauditur. In Anasarca quasi sigillata vbiq; vestigia digitorum impressorum manent. Omnes ferè fastidiosa tenet palato torpente ciborum *anorexia*, si pauxillum quid sumperint, etsi status omni suspitione liberum, non secus tamen ac à multà ingurgitatione distenduntur. Vt ietericorum sic *ictericus* vix villo madore sit humectum corpus grauis est torpor & veternus, animi demissio maxima, querulæ licet, at benè sperantis tamen vitæ semper plurimus est amor, tunc pedes viuifici caloris à fonte remotissimi solitæ lucis beneficos radios cum vix sentiant, huc appellationem primò crudelitatem nec elaborare possunt nec emendare. Pulchrum perit in facie viuidi coloris decus, suffusus squalidusque oculorum aspectus marcet. Liberam ducere nec reddere licet animam sicca tussis *anemias* eadem & *anemias* fatigat. prehensis quoque faucibus nonnunquam decerpente spiritus intercipitur *via*. Si mali labes erepat in sacram Mineræ arcem, vel crebrâ & extensâ distentione epilepticâ, vel eâ quæ sit *anemias* apoplexiâ corripitur.

PARVM esset quoddam indecorâ molis luxuriæ venter aut corpus tumer, nisi longè plus mali, quam patet oculis obuium, lateret intus: sed ferè semper insidiosa subest feri sic profluentis scatebra, si paucos exceperis *anemias* quibus nullâ viscerum culpâ, sed solius aquæ vel æstatis feruidâ liberalis hauitæ, vel à crudioribus cibus restagnantis copiâ propensum aliquando prominet abdomen. Perennes aquas ex arente strigoloco viscerum nutritiorum fundo manare ne dubites: Si caput extorum perusta bile velut admotâ face torreatur, si *anemias* lien naturâ suâ spongiosus & mollis in lapideam veluti rigiditatem obdurerit, plenus hinc fluctu medius erit ventris alucus, hinc in nobis oppresso celesti igne, vel tandem suffocato, fons gratiofi humoris, cuius riuulus rigatur corpus atque fecundatur, sitifera fallaxque sit lacuna: nec aliunde omnis hydropis deriuata clades in vterum & pectus aliquando fluit. diarrhoea, henteria, *anemias* tormina, *anemias* lumborum dolores, Mesaræ, Mesocoli, Pancreatis, cæterarumque partium vitia, *anemias* profusa narium hæmorrhagia, hæmorrhoides immoderatè prorupta, vt & effrænis sanguinis vacuatio id mali quidem accerunt, sed consuetæ cuiuspiam insignis excretionis suppressio, aluiinarumque venarum *anemias* potiores vberioris *anemias* eiusdemque *anemias* causas continent, idèoque crebriorem Ascitis, Leucophlegmatiz, & Tympanitis materiam.

AQVARVM siue semel confertumque collectarum, siue guttatim ac subinde scaturientium non vna licet origo, nec vna sit indoles, at proprium id omnes habent, vt nimio sint oneri naturæ, quam breui prosterneret, dabuntque pessum, ni iustus armatus præsidii maturè tuleris suppetias: In hoc igitur naufragij periculo exhaurienda est Sentina validis catharticis, non quibuscunque, sed hydragogis propriâ nationeque facultate ad ejectionem feri maximè comparatis. Scilicet prope præpostera sæpenuerò medicina, propt incuriosâ & negligens *anemias* prima morbi posuit incunabula, sic lassissime tempore & modo convenienti celebrata purgatio non imminuet modò visceribus grauem colluuiem, sed hanc profusus & vndiquaque eximet, tam multa idcirco nobis hydragogon genera suggerit natura benigna parens, vt non imparibus auxilijs contra numerosam morborum à sero nascens tium scaturam contendat. Inter omnia celebratissimum est Elaterium, quod cum plurimum valeat plurimis alijs in affectibus, tum verò maximè in Hydropæ præstantissimas vires exerit.

ELATERIVM succus est à maturo fructu cucumeris agrestis inclinante æstate leniter expressus, isque maximè *anemias* illud quod inter cernendum cribro tenax adhærescit, vel residua saltem *anemias* quæ omni aquæ portione exemptâ, sole vel igne siccata teritur in mortario, formatur in *anemias* atque trochiscos, magnosque mortallum ad vltus reposita seruat. Elaterium eligi debet non herbacæ viriditatis, non ponderosum, non aridum exsuccum, sed læue, subalbum aut pallidum, quodque lucernarum luminibus admotum flammam faciliè concipiat. Vt Elleborum quondam terribile, temporibus alijs promiscuum fuit, sic istud catharticum veteribus acceptissimum nuper exoleuit, nunc & futuris sæculis rursus reuocandum in vsum non parâ cum laude: sic quasi circulo quodam res humanæ feruntur. Nova purgantia post longam ætatem alia succedunt alijs, & in medicinæ scenam produnt, ac pro vicissitudine temporum claret aut obscuratur eiusdem medicamenti gloria: Elaterio nihil ferè virium longa decerpit annorum serics, nec vllum inter pharmaca longiore durat æuo propter humoris copiam. Nostrâ improueniens in Galliâ quidni facum eradet, quo se externa commendare solent, & notis patriæ rebus videtur beatiora? Feruidioris in eo vis acrimoniæ pertimescenda non est, falsò quoque noxia lethalisque malignitas huic imputatur, quâ moliri *anemias* & venenare dicitur: à dimidio obolo ad solidum datur, nunquam nisi copiosius sumptum nocet, venenum autem vel exigua admodum portione mortiferum. Ex quâ constat plantâ nunc nouellâ, nunc adultiore, nunc totâ, nunc parte aliquâ illius, radice, cortice, medullâ quæsitum laborantibus solatium est, folia succum enematis subministrant, paratus ex eâ suffitus, pectus confectus ex semine, *anemias* vsurpatum. Elaterio ad obolom Atticum medicata potio propinata fuit. An veneficus Hippocrates qui tot morbis ex vno cucumere agresti non benigniorum inops tam multiformem fecit medicinam?

METICVLOSI nimis igitur cunctatores qui cum leuem auditionem Elaterij de maleficio pro re compertâ habeant, vel ad solum illius nomen statim inhorrescunt. Non ita bonus medendi magister, quem non fugit, quam potens refractario affectui debeatur auxilium: si frustra molliora cesserint aut parum profuerint mitiora, forti nodo fortis opponendus cuneus: Senna, Rheum, Manna, Cassia, storum mali persicæ syrupus optima sunt equidem medicamenta, & perpetuo cæteris attonenda, vbi leuior est morbus, aut vbi quotidianas & blandas naturæ excretiones præstat imitari sensim vacuando, sed aduersum maximos affectus imbelliora deprehenduntur, atque vbi copiosissimus humor coercitus subitum effusionem postulat, tunc naturæ cataclysmi & largiores effluxus nobis experio esse debent, quibus ista interdum hydropem soluit, sero vniuersum & venter in ventrem aut vesicam erumpente: Nulla videtur dura curatio, cuius salutaris est euentus: ad hanc in hydropæ suæ sunt Colocynthidi, suæ Scammonio vires non illaudatæ, quidni quoque Elleboro & Gutta-Gummi licet nouum sit & obscuræ cœterorumq; originis. Omnia tamen isthæc sollicite ne conquiras, cum prælo est Elaterium: Summâ quâ pollet naturâ tenuitate viscera expedit infarsu obfessa, crassio rem materiam partium ductibus infixam pertinacissimè tum amare in cludit suo, terget ac digerit, tum calore fluidam reddit, cuius vis insuper discutit status, ac substantiæ totius proprietate ventrem & corpus inundantes aquas ita exagitat, vt, quò liberiori inuitat exitus eas, nec non bilem ipsam & pituitam admixtam sulque de quæ feliciter exturbet: hæc arte fit medicinæ locus ad viscerum *anemias*, & hepaticæ functionis procul arcetur impedimentum, non neglecto interim contemperantium & refrigerantium vsu, quò cœcus resinguatur ignis, propinatoque lacte asinino, vt integrandis purgationibus corpus magis obediat. Sic pretumidum ventrem adæquabis, hacce machinâ serenam facies ex imbre siccitatem, & scus si forsân egeris, inefficacem, nocituram quoy quæ malè operam collocas, vno verbo *anemias*.

Ergo hydropi Elaterium.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Claudius Quartier.
M. Franciscus Landrieu.
M. Antonius de Sartes.

M. Daniel Arbiter.
M. Franciscus Lopes.
M. Carolus Barali, Med. Reg.

M. Nicolaus Richard.
M. Petrus le Mercier.
M. Claudius Guerin.

Proponebat Lutetiæ FRANCISCVS GOVEL Parisinus, A. R. S. H. M. DC. LVIII.